Czwartek dnia 1 Stycznia 1920 r. Rok V.

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie	10 k. — h.
Z odnoszeniem do domu .	11 k. — h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie . . .	11 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.
Rękopisów niezastrzeżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedyńczy 80 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grainerta, ulica Skaryszewska № 16.

Ceny ogłoszeń i prenumeraty dla b. okupacji niemieckiej w markach, dla zagranicy w markach i o 100 proc. drożej.

Cena ogłoszeń: za wiersz petitowy:

Przed tekstem	k. 4 h. —
W tekście	k. 5 h. —
„ „ nekrologi	k. 2 h. —
Po tekście na III str.	k. 2 h. —
Na IV str. . . .	k. 1 h. 50
Drobne za wyraz	k. — h. 40

Ogłoszenia do „Głosu Radomskiego“ pochodzące wprost od firm i biur ogłoszeniowych w Warszawie załatwia wyłącznie Centralna Administracja Ogłoszeń Polskiej Prasy Prowincjonalnej Warszawa ul. Zgoda № 1.

Nowy Rok.

Rozpoczynamy drugi rok rządów narodowych w naszej tysiącletniej ojcowiźnie. Po długiem, męczeńskiem zamknięciu w ciemnych lochach niewoli, po latach męki i upokorzenia, po półrorawiekowej dobie przymusowego wysługiwania się obcym potęgom — zdobyliśmy własny byt państwowy. Ten fakt nie został w bezpośredniem, realnem ujęciu psychicznem zrozumiany należycie przez najszerszy ogół. Ta „dobra nowina“ nie zadźwięczała w duszy polskich mas ludowych echem tak żywiołowem i mocarnem, aby wszystkie serca zabiły zgodnym rytmem obywatelskiej miłości Ojczyzny. Hasło pradziadów naszych z doby potęgi Rzpltej: „Salus Reipublicae suprema lex“ jest w dzisiejszej Polsce pustym frazesem dla mas, skłonnych raczej do naśladowania „złotej wolności szlacheckiej“ z okresu przedrozbiorowego.

Padły wraże kordony, rozdzierające żywe ciało narodowe. Ale zjednoczenie wewnętrzne jeszcze nie dokonane. Najszersze warstwy społeczeństwa nie przejęły się dotychczas poczuciem obowiązku i dobra narodowego. Ciasny, tępy egoizm klasowy. popycha je do walki nieustępliwej o najbliższe dobro własnego stanu bez troski o los całości. Każe im dbać przedewszystkiem i wyłącznie o korzyść osobistą na dzisiaj i na jutro bez liczenia się z interesami i najżywotniejszemi potrzebami Rzpltej.

Wolność zrozumiano jako nieograniczoną swobodę czynienia wszystkiego, czego się zapragnie. Najlepszym synom narodu utrudnia się lub wprost uniemożliwia pracę. Ludzie mali o karlich umysłach i oschłych sercach, prowadzą za sobą ciemne rzesze, czyniąc jarmark zgiełkliwy w przybytkach dostojnej, zbożnej pracy nad odbudową Ojczyzny. Ułatwia to wrogom wszelakim ich destrukcyjną, podziemną robotę.

Fatalne stosunki aprowizacyjne napełniają nas poważną obawą, czy zdołamy przetrwać zimę. Finanse państwowe w najwyższym stopniu zagmatwane, waluta zdeprecjonowana i nieuregulowana. Rolnictwo zniszczone, przemysł unieruchomiony. Wytwórczość robotnika w niektórych dziedzinach produkcji maleje nieustannie, w innych rozwija się bardzo powoli, a wymagania zarobkowe rosną ciągle i nieproporcjonalnie. Nędza i brak pracy stwarzają wśród mas ludowych podatny materjał do przewrotowej agitacji. Nakoniec zanik moralności publicznej, paskarstwo i korupcja, wżera się w sam rdzeń pacierzowy narodu i grozi mu uwiądem właśnie w chwili, kiedy się zbudził do nowego życia.

Szerzy się już świadomość choroby i budzi się chęć otrząśnięcia się z niej. Lecz krępuje nas jakaś dziwna apatja i niemoc. Tu potrzebny potężny wysiłek woli u każdej jednostki oddzielnie. Tymczasem jedni oglądają się na drugich, oczekują jakiegoś cudu. Dzieło społeczne tworzy się pracą poszczególnych jednostek. Każdy naród jest sam kowalem swego losu. W historji chodzi nie o *wyznawanie* kultury, ale o *wytwarzanie* jej.

Ten zbiorowy rachunek sumienia wykazuje wiele stron ciemnych. Nie znaczy to jednak, że ogarnia nas zwątpienie lub pesymizm. Z tej ogólnej krytyki nie wynika bynajmniej, że idea państwowa w Polsce zanika, lub, że zniża się nasz poziom cywilizacyjny. Przeciwnie, postęp na wszystkich polach jest coraz widoczniejszy. Ale zadania wzrastają nieproporcjonalnie do wysiłku zbiorowego. *Prawo krytyki czerpałem właśnie z pewności niezachwianej, że — wbrew wszelkim przeciwnościom, wbrew najoczywistszym pozorom — możemy i po-*

trafimy się przebudować na nowych trwałych podstawach.

W naszym rozwoju narodowym i państwowym niema tych nienaturalnych przeskoków, jakie widzimy w Rosji, której budowa państwowa została wzniesiona sztucznie bez udziału organicznego dusz obywateli — rzec można — na kredyt dusz przyszłych. Przy wstrząśnieniu z powodu kataklizmu wojennego całe górne wiązanie cywilizacji, którą naród rosyjski miał dorobioną sztucznie przez obcych, runęło, a społeczeństwo rozsypało się jak piasek pod uderzeniem wichru. W Polsce nie istnieje między duszą jednostki a duszą narodu taki przedział, w któryby siły nam wrogie założyć mogły minę w celu rozsadzenia naszej więzi społecznej. Anarchja bolszewicka nie zagraża nam w żadnym wypadku.

Warunki życia współczesnego są niesłychanie ciężkie. Słyszę dokoła siebie ciągłe wyrzekania, patrzę na objawy zniechęcenia. Dyktuje je małoduszność.

Do życia bieżącego należy przykładać szeroką miarę porównawczą. Nie wolno nam zapominać, że te same kłopoty, te same przeszkody spotykają na swej drodze wszystkie społeczeństwa w Europie i w Ameryce. Wynikiem wojny światowej, jakiej co do rozmiarów i natężenia nie było dotąd w dziejach ludzkości, jest ogólna dezorganizacja i obniżenie poziomu życia społecznego, powszechna demoralizacja. Musimy pamiętać o tem, że inne narody miały starą, sprawną i wyrobioną organizację państwową, gdy w Polsce rządy zaborcze tamowały wszelki rozwój cywilizacyjpy i kulturalny. Przetrwaliśmy półtora wieku niewoli, przetrwaliśmy zniszczenie wojny, która przewaliła się przez wszystkie ziemie nasze i rośniemy w siłę.

Rozwój życia na wielu polach rzuca się w oczy i właśnie ten widok zachęca do przynaglania świadomości narodowej, aby spieszniej nadążała za faktami, a nawet je wyprzedzała. Zło widzimy i walczymy z niem piętnując je. Jesteśmy już zdolni do zimnej oceny położenia. Od tryumfalnych nastrojów świątecznych wracamy do ciężkiej pracy codziennej. Położenie nasze wewnętrzne i międzynarodowe jest dziś o wiele lepsze, niż przed rokiem. Mamy przedewszystkiem dużą, bohaterską i ofiarną armję. Z nielicznych oddziałów jakie posiadaliśmy przed rokiem, wzrosła ona do potęgi, która jest postrachem dla wrogów, a przedmiotem szacunku dla przyjaciół. Ta nasza zwycięska armja i stanowcza dzielna postawa całego narodu zmusiła Angiję do zmiany stanowiska w sprawie Ziemi Czerwieńskiej. Nowy Rok rozpoczynamy pod szczęśliwą gwiazdą.

Ale wielkość i potęga narodu stwarza się pracą poszczególnych obywateli. Potężną Polskę, odporną na wszelkie groźby i niebezpieczeństwa zewnętzne, stworzyć musi najpierw każdy w swej własnej duszy. Musi chcieć tego mocno i na tej niezłomnej woli oprzeć swe codzienne życie.

Wytężmy umysł i ramiona w niezmordowanej pracy, każdy na swym posterunku! Niechaj nieoczekiwane przeszkody nie zrażają nas, lecz przeciwnie wzmagają naszą niewyczerpaną energję.

Zdobądźmy się na świadomą wolę mocy i potęgi dla chwały i dobra całego narodu.

W. B.

Zarządzenia przeciw socjalistom w Kanadzie.

Organ socjalistów ruskich w Kanadzie „Raboczyj Narid" ogłosił tekst zarządzeń kanadyjskich władz, wymierzonych przeciw ruchowi socjalistycznemu w tym kraju. Okazuje się stąd, że na podstawie rozporządzenia ministerjalnego cały szereg organizacji socjalistycznych został uznany za antypaństwowy tak, że nawet samo należenie do nich jest uważane za przestępstwo kryminalne na równi z przychodzeniem na zgromadzenia rzeczonych organizacji.

„Większość ich jest rosyjska lub ruska, żeby tylko wymienić „Ukraińską grupę rewolucyjną", „Ukraińską partję socjal-demokratyczną" i Ukraińską partję socjalistyczno-robotniczą".

Kara za należenie do nich lub bywanie na meetingach wynosi pięć lat więzienia lub 5000 dolarów.

Żądajcie marek plebiseytowych!

Na Nowy Rok 1920.

Dziś Nowy Rok — ludzkości szczęście niesie —
I starych bólów rok uleciał — hen — daleko!...
Pokutny duch kołacze się po świecie,
Otwiera wciąż ciężkie swej trumny wieko...

W wieczorny zmierzch odprawia swe pacierze,
Czasami—hen—nad ziemią leci nisko—
I zda mu się, że skarbu swego strzeże,
Jak Anioł Stróż zasiądzie nad kołyską...

I wtedy, ach! on dziwy opowiada...
I starych ran obnaża żywe zgłoski,
O cudnych bojach tych tak zajmująco gada,
I o cudownej też opiece Matki Boskiej!

Dziś Nowy Rok! Precz z nienawiścią wrażą!
Kłótnia i swar w zbutwiałej trumnie leży,
Jednością wraz, jak białych Orłów strażą
Otoczon Lech—powstanie znowu świeży!

Powstanie Lech, by służyć swej Macierzy,
Bo kocha Ją, a kocha tak serdecznie,
Że, idąc w bój, on przecież święcie wierzy,
Że z jego krwi Polska żyć będzie wiecznie!

Ks. Seweryn Bielski.

Radom, 28-XII 1919 r.

Zebranie powiatowe Nar. Zjed. Ludowego.

27-go grudnia w lokalu Resursy Rzemieślniczej odbyło się zebranie powiatowe Narodowego Zjednoczenia Ludowego. Reprezentowanych było 16 gmin powiatu. Po zagajeniu zebrania przez posła Soltyka zebrani powołali na przewodniczącego Józefa Kozdracha ze wsi Załąwie, a na sekretarza Stanisława Piątka z Kowali.

Przewodniczący udzielił głosu posłowi Soltykowi, który przedstawił zebranym położenie kraju. Nad referatem wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos: Markiewicz z Długojowa, Augustyniak z Wolanowa i Pająk z Wielogóry. Po dyskusji zebrani uchwalili jednogłośnie następujące rezolucje:

1. Do p. Ignacego Paderewskiego

Delegaci gmin powiatu Radomskiego, zebrani na Zjeździe powiatowym Narodowego Zjednoczenia Ludowego wyrażają głęboki żal z powodu ustąpienia Twego Wielki Obywatelu, ze stanowiska premjera ministrów. Zebrani żywią niepłonną nadzieję, że służba Twa dla Ojczyzny nie skończyła się. Oczy nasze zwrócone są na Ciebie, Wielki Obrońco Narodu.

2. Do p. premjera Skulskiego

Delegaci gmin powiatu Radomskiego, zebrani na Zjeździe Narodowego Zjednoczenia Ludowego wysłuchawszy sprawozdania posła Sołtyka oświadczają: p zyrzekamy panu Premjerowi poprzeć całą siłą wszystkie poczynania Jego, mające na celu dobro Ojczyzny naszej, zmierzające do zaprowadzenia silną ręką ładu i porządku w kraju, wykorzenienia wszelkiego rodzaju nadużyć i niedbalstwa i dążące do wprowadzenia Ojczyzny naszej na jasną drogę przyszłości.

Następnie przystąpiono do wyborów zarządów Kół gminnych Rady powiatowej i do Zarządu Powiatowego.

Po dokonaniu wyborów i wyczerpaniu wniosków nagłych zebranie zakończono.

Zebranie Rady powiatowej, złożonej z przewudniczących Kół gminnych odbędzie się 5-go stycznia o 11-ej rano w mieszkaniu posła Sołtyka.

Ze Związku Ziemian.

Dnia 29-go bm. odbyło się Ogólne zebranie Radomskiego oddziału Związku Ziemian (pow. iłżecki, kozienicki i radomski). Prócz kwestji ściśle fachowych omawiana była sprawa opieki nad żołnierzem, co wywołało wielkie zainteresowanie i ożywioną dyskusję nad sposobami przyjścia z pomocą żołnierzom. Naczelne Dowództwo zwróciło się do Związku Ziemian z prośbą o zajęcie się tą sprawą, zwróciło się jako do organizacji, zasługującej na zupełne uznanie i zaufanie. Wybrano komisję składającą się z 3 ch osób, (po jednym przedstawicielu z każdego powiatu), która niezwłocznie przystąpiła do pracy.

Następnie postawiono wniosek, przyjęty większością głosów, by wszystko zboże nadkontyngentowe sprzedawać nie jednostkom — spekulantom, lecz uprawnionym instytucjom społecznym: Sejmikom, Spółkom Rolnym i t. d. Dzięki tej obywatelskiej uchwale, ta część produkcji, która znajduje się w ręku ziemian nie pójdzie w ręce paskarzy, co powinno wpłynąć na ulżenie doli biednej ludności miast.

Kiedyż nasi włościanie powezmą podobne postanowienie?

Podczas obrad wszedł na salę prezes Komitetu plebiscytowego p. Glogier i zwrócił się do obecnych w gorących słowach o pomoc dla akcji plebiscytowej Jednogłośnie zgodzono się na propozycję prezesa Zw. Z. p. Arkuszewskiego, by zorganizować składkę na miejscu i do wszystkich przekazów i rachunków Banku Ziemian dołączać marki plebiscytowe; a na wniosek p. Trzcińskiego zebrani opodatkowali się po pół korony z morgi ziemi ornej. Składka dała 10530 koron, 800 marek i 300 rb., które to pieniądze zostały doręczone Wydziałowi Wykonawczemu Komitetu plebiscytowego Ziemi Radomskiej.

Wiadomości kościelne.

31 stycznia jest dniem poprzedzającym Nowy Rok. W tym dniu obchodzi Kościół pamięć św. Sylwestra, ur. około 270 r. w Rzymie, syna Rufina, który w 30 roku życia wyświęcony na kapłana, wybrany był papieżem po Melchjadesie i panował na Stolicy Apostolskiej od 314 r. do 335. Za jego rządów przypada początek kacerstwa Arjusza (319 r.), dla którego zgniecenia cesarz Konstantyn, w porozumieniu ze św. Sylwestrem, zwołał sobór powszechny do Nicei (325 r.) Na soborze tym św. Sylwester, nie mogąc się znajdować z powodu choroby, przewodniczył przez upełnomocnionego przez siebie biskupa.

Dawniej, dzień ten ostatni w starym roku był dniem świątecznym — dziś obchodzi się w ten dzień uroczyste nabożeństwo wieczorne na zakończenie starego roku. Słusznem jest byśmy z końcem roku dziękowali Bogu za łaski już otrzymane i błagali o nowe na rok następny.

Nowy Rok. Liczenie nowego roku od 1 stycznia wprowadził dopiero papież Innocenty XII w r. 1691. Przedtem liczono prawie wszędzie początek roku od dnia Bożego Narodzenia. Wraz z Nowym Rokiem obchodzimy święto Obrzezania Pańskiego. Ustanowione ono zostało na pamiątkę Najświętszej Krwi, którą Pan Jezus wylał za nas w pierwszej dobie swojego życia. Chrystus nie podlegał wcale prawu obrzezania, ponieważ przeznaczone ono było dla sług i grzeszników — poddał się jednak temu prawu dlatego, że, przyjąwszy na się z miłości ku nam nasze grzechy, chciał już w pierwszych dniach swojego życia rozpocząć karę za nie i obmyć je krwią swoją. Ewangelista św. Łukasz powiada: „gdy Dziecię miało osiem dni, nadano Mu—Imię Jezus". Jezus (po hebrajsku: Jehoschuah) znaczy tyle co Bóg Zbawiciel. Imię to—ponad wszystkie imiona. Bóg sam je wybrał i oznajmił Maryi Dziewicy. Moc też wielka leży w tem imieniu. Żydzi byli tego zdania, że nie należy wogóle wymawiać Imienia Boga. Takie zapatrywanie jest przesadą. Kościół sobie życzy, byśmy często wzywali to Najświętsze Imię. Sławny astronom Newton miał wielką cześć dla Imienia Boga; odkrywał zawsze i pochylał głowę, ilekroć wymówiono je przy nim. Św. Paweł powtarza w listach swych Imię Jezus 250 razy. Chrześcianie zwykli od dawna wymawiać Imię Boga przy powitaniu i tem się tylko odróżniali przy powitaniach od pogan. Znane są we wszystkich językach formułki powitań: francuskie „A Dieu", włoskie „Addio", polskie „Z Bogiem", albo „Szczęść Boże"; lecz najpiękniejsze z chrześciańskich pozdrowień, to staropolskie: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus". Imię Jezus ma moc wielką. Wojsko polskie, przybyłe na odsiecz Wiednia w r. 1683, rzuciło się na Turków z okrzykiem: „Jezus, Marya!" i odniosło świetne zwycięstwo.

6 stycznia obchodzimy święto Objawienia się Pańskiego, czyli święto Trzech Króków.

Święto to ustanowione zostało na pamiątkę 3 wielkich tajemnic, z których pierwszą i najważniejszą jest pokłon oddany Panu Jezusowi przez 3 Mędrców, drugą Chrzest Pana Jezusa w rzece Jordanie, a trzecią pierwszy cud Jego na godach w Kanie Galilejskiej. Nazywa się to święto „Objawieniem Pańskiem", ponieważ w tych tajemnicach objawiła się ludziom Boska chwała Jezusa.

Pasterze, strzegący trzód na niwach betleemskich dowiedzieli się od Anioła o narodzeniu Chrystusa, — 3 Królom ze Wschodu zjawiła się gwiazda cudowna, która ich zawiodła do żłóbka. Trzej Królowie składają dary, a darami tymi zaznaczają kim jest to Dzieciątko. Składają Mu złoto — symbol wierności, jako Królowi; kadzidło — symbol modlitwy, jako Bogu; gorzką mirrę — symbol umartwienia, jako Odkupicielowi, który ma cierpieć za ludzkość. Pasterze byli u żłóbka przedstawicielami Żydów, Trzej Królowie przedstawiają pogan. Relikwie św. Trzech Królów przeniósł cesarz Fryderyk Barbarosa ze Wschodu do Kolonji w r. 1162, gdzie spoczywają w tumie kolońskim. Do dziś utrzymał się zwyczaj święcenia w tym dniu wody, kredy i soli, ponieważ dawniej w dzień 3 Króków chrzczono pogan w kościele wschodnim, a do chrztu używaną jest woda i sól. Kredą zaś piszą na drzwiach początkowe litery imion Trzech Królów (Kacper, Melchjor, Baltazar), by oddać dom cały i mieszkańców pod ich opiekę.

Ks. Seweryn Bielski.

* * *

Nabożeństwa w kościołach Radomskich odprawiać się będą w następującym porządku:

Na zakończenie roku starego — dnia 31 bm., t. j. we środę uroczyste nieszpory z wystawieniem Najświętszego Sakramentu i kazaniami, we wszystkich kościołach. U Fary o 4 i pół po poł., u Bernardynów o 6 wiecz.

Czwartek (1 stycznia).

Fara. Prymarja o 6 rano z kazaniem. Msze Św. o 8 i 9. Suma o 11 z kazaniem. Nieszpory o 3 po poł.

Kościół Marjacki Msza Św. o 10 i Suma o 11 z kazaniem. Nieszpory o 3 po poł.

Kościół po-Bernardyński. Wotywa uroczysta o 10, Suma o 11 z kazaniem, a Nieszpory o 4 po poł.

Taki sam porządek nabożeństw jak w Nowy Rok, zachowany będzie we wszystkich kościołach i 6 stycznia, t. j. w dzień Św. Trzech Królów i w niedzielę poprzedzającą święto Trzech Królów, wypadające we wtorek.

KRONIKA.

Kalendarzyk. *Dziś:* Obrz. P. N. Rok. *Jutro:* Im. Jezus. Wschód słońca o godzinie 7.58 Zachód o godzinie 4.02.

Radom, 31 Grudnia.

Z miasta i okolicy.

Od Redakcji. W dniu Nowego Roku składamy naszym czytelnikom i przyjaciołom pisma serdeczne życzenia.

= **Zabawa taneczna** na dochód Komitetu plebiscytowego ziemi radomskiej odbędzie się w salach Hotelu rzymskiego w sobotę dn. 3 stycznia 1920 r. Zaproszenia na zabawę wydaje Sekretarjat Komitetu.

= **Powinszowania żołnierskie.** „Pięknym Radomiankom zasyłają powinszowania Nowego Roku następujący żołnierze 9 komp. III baonu 6 p. p. Leg. Kapr. Awdiejew Mikołaj — kapr. Bartkowski Marjan—st. żołn. Kornacki Stanisł.—kapral Gawełek J.—kapral Woźniak Jan — kapr. Kielgrzymski Stefan i st. żołn. Kobiela Ludwik—sierż. Reksiarz. Stroniewicz—F. Wojciechowski — Kordula—J. Dunchal—St. Boryc—Julian Monkosa—W. Stempień—Kwapisiewicz. Miejsce postoju d. 21.XII—19 r.

= **Artykuł ks. Sciskały** jesteśmy zmuszeni odłożyć ze względu na brak miejsca z powodu wielkiej ilości terminowych ogłoszeń.

Komunikaty i zawiadomienia.

Stałe posiedzenia Wydziału Wykonawczego Komitetu plebiscytowego Ziemi radomskiej odbywać się będą każdego poniedziałku o godz. 7 wieczorem w lokalu Klubu radomskiego ul. Lubelska 41.

Pierwsze poniedziałkowe posiedzenie dnia 5 stycznia 1920 r. na które raczą przybyć wszyscy członkowie wydziału i poszczególnych Sekcji.

Podziękowanie Uniwersytowi Ludowemu za złożone ofiary w sumie 102 kor. i 5 marek na gwiazdkę dla żołnierza składa serdeczne „Bóg zapłać".

Ks. Jan Koziński kapelan garn

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

TELEGRAMY

z dnia 29 grudnia.

Front litewsko-białoruski.

WARSZAWA, (PAT.). Próby sforsowania Dźwiny przez nieprzyjaciela w okolicy Leonpola i ujścia rzeki Uszacza zostały przez nasze oddziały udaremnione. Oddział bolszewicki został po dłuższej walce z powrotem odrzucony na wschodni brzeg rzeki. Na odcinku poleskim ataki nieprzyjaciela na Młynek i Konkowicze zostały z dużemi stratami dla nieprzyjaciela odparte.

Front wołyński.

Spokój.

Ratyfikacja pokoju blizka.

WIEDEŃ, (PAT). Z Waszyngtonu donoszą: Naprężona sytuacja w senacie zmieniła się w ostatnich dniach na lepsze. Większość dwóch trzecich głosów zdaje się być zapewniona. Ratyfikacja może nastąpić wobec tego już w pierwszych dniach stycznia.

Walka z bolszewikami.

WIEDEŃ, (PAT.). Z Londynu donoszą, że Łotwa i Litwa zdecydowały prowadzić dalej wspólnie walkę przeciwko bolszewikom, mimo, że Estonja toczy rokowania pokojowe z bolszewikami.

Bolszewicy zbliżają się do Odesy (?)

LONDYN, (PAT.). Z Konstantynopola donoszą, że ludność cywilna Odesy gorączkowo opróżnia miasto z powodu szybkiego zbliżania się bolszewików.

Socjaliści węgier. przeciw zamachom

BUDAPESZT, (PAT.). Zarząd węgierskiej partji socjalistycznej uchwalił wczoraj deklarację, w której potępia wszelką politykę zamachów, jako sprzeczną z programem, intencjami i tradycjami partji.

NAWET KONKURENCI!!!

muszą przyznać, że „ZORZA"

Naśladownictwo będzie ścigane sądownie. ŻĄDAĆ WSZĘDZIE!

Naśladownictwo będzie ścigane sądownie. ŻĄDAĆ WSZĘDZIE!

JEST TO JEDYNA PASTA KREM, KTÓRA IDEALNIE KONSERWUJE SKÓRĘ, NADAJĄC JEJ MIĘKKOŚĆ I POŁYSK

ponieważ

ZORZA jest to jedyna pasta-krem najwyższego gatunku wyrabiana z naturalnych tłuszczów.

ZORZA jest to jedyna pasta przetłuszczona, a nadmiar tłuszczu chroni skórę od pękania.

ZORZĘ wystarczy używać raz na tydzień, pozostałe dnie przecierając tylko flanelką.

ZORZA najbardziej zeschłą skórę czyni miękką, elastyczną i wielce trwałą.

ZORZA nawet starej spękanej skórze, po kilkakrotnem użyciu, nadaje wygląd nowej.

ZORZA chroni skórę od wilgoci i niszczącego działania potu.

ZORZA wyrabiana jest we wszystkich kolorach i nadaje się do farbowania obuwia.

ZORZA jest to jedyna pasta, która została nagrodzona medalem na wystawie „Królestwo Mody".

ZORZA jest do nabycia we wszystkich składach aptecznych i mydlarniach.

Krajowa Wytwórnia Chemiczna

Warszawa, Ogrodowa 46, tel. 187-94 i 238-90.

Przedstawiciel na Radom, E. BANKIER, ul. Skaryszewska № 15.

3745—2

Komisja Likwidacyjna Drugiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Radomiu,

zawiadamia, że działalność Towarzystwa została zawieszona z dniem 15 Grudnia 1919 roku, i wzywa wszystkich zainteresowanych do zgłaszania swych pretensji do Towarzystwa w terminie sześci miesięcznym celem otrzymania przypadających im należności i depozytów. Siedziba Komisji Likwidacyjnej znajduje się w dawnym lokalu Towarzystwa w Radomiu ul. Piłsudskiego № 1.

Członkowie Komisji Likwidacyjnej:
Michał Piekarski,
Zofja Przyjałkowska,
Tadeusz Przyłęcki.

3771—1

Potrzeba 100.000 rb.

na pierwszy numer hipoteki na dom w Radomiu. Wiadomość u rejenta p. Łubońskiego.

3782—4

Pracownik biurowy

ze średniem wykształceniem, kawaler młody potrzebny od zaraz do instytucji społecznej w Radomiu. Oferty piśmienne z podaniem żądanego wynagrodzenia przesyłać pocztą: Radom, skrzynka pocztowa 13. 3797—1

Czytajcie i rozpowszechniajcie

„GŁOS LUDU"

pismo poświęcone oświacie ludu, wychodzące od lat 16-tu w Częstochowie, pod redakcją **Józefa Siecińskiego,**

„GŁOS LUDU"

obok artykułów społeczno-oświatowych i politycznych, stale umieszcza ciekawe powieści, rady gospodarcze, wiadomości z Sejmu, z kraju i ze świata; Wiadomości z Jasnej Góry i Częstochowy, listy od czytelników, odpowiedzi prawne i od redakcji itp. **„Głosu Ludu"** pisany jest w języku dla każdego zrozumiałym.

Prenumerata roczna wynosi marek 20, lub koron 40; półroczna marek 10, lub koron 20, kwartalnie marek 5, lub koron 10. 3762—3

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa, Smolna 5.

Filja w Warszawie, ul. Zgodna № 1, przy Związku Polskiej Prasy Prowincjonalnej.

Towarzystwo Akcyjne Handlowo-Przemysłowe

„Ł. J. BORKOWSKI"

ODDZIAŁ w RADOMIU ul. Józefa Piłsudskiego Nr. 1. Telef. Nr. 30.

Poleca: Żelazo, wyroby żelazne, artykuły techniczne i budowlane, oleje i smary. Lampki elektryczne 220 volt od 10 do 50 świec włącznie, ze świeżo otrzymanych transportów, po cenach niżej konkurencji. Wagi i odważniki stemplowane (Koncesja Urzędu Państwowego Miar i Wag). 3702-6

TANIO! **KAWA! HERBATA! CUKIER!** TANIO!

Ekstrakt kawowy „SANTOS" w 3 gat.

łyżeczka ekstraktu na szklankę gorącej wody lub mleka daje szklankę osłodzonej, natur. aromat. kawy.

PASTYLKA „HERBACYTU" w zupełności zastępuje szklankę wybornej osłodzonej herbaty z cytryną.

PROSZEK „HERBACYT" we flakonikach zast. herbatę z arakiem lub sokiem malinowym.

Generalne przedstawicielstwo na całą Polskę 3656—12

„KOTWICA" WARSZAWA, Marszałkowska № 63, telefon № 244-16.

SMACZNE! Żądać wszędzie! POŻYWNE!

Zakłady Mechaniczne „A. ZIELIŃSKIEGO i S-ki"

w Radomiu, ul. Lubelska 61.

WYKONYWUJĄ:

Suszarnie wszelkich systemów, wentylacje, pędnie, narzędzia rolnicze, roboty wodociągowe i pompy oraz wszelkie roboty mechaniczne. 3567—52

Kursy wieczorowe

dla osób, pragnących uzupełnić swoje wykształcenie.

1. Systematyczny kurs literatury polskiej (ewentualnie i historji). Seminarja. Kollokwja. Wykłada p. S Borowska. 3759—3
2. Zagadnienia filozofji współczesnej wykłada p. Dyrektor Odrzywolski

Zapisy przyjmuje codziennie od 6 do 8 wieczorem S. Borowska, ul. Warszawska № 8 m. 6 do połowy Stycznia. Wejście z frontu przez sień.

FUTRA WSZELKIE SUROWE

niegarbowane lub wyprawione jako to króliki, zające, lisy, tumak, tchórze, elki i t. d. i t. d. w **KAŻDEJ ILOŚCI KUPUJĘ.** Płacę wysokie ceny.

Przyjmuję również do **GARBOWANIA, WYPRAWIANIA, FARBOWNIA WSZELKIE** futra.

Sprzedaż wszelkich futer.

Kuśnierz-Specjalista N. Rozynak,

Warszawa, Pl. Aleksandra 9—II tel. 129-56.

Z prowincji listownie. Przy większych ilościach towaru wysyłam specjalnego człowieka. 3765—2

Pracownia obuwia Heleny Kaszewskiej

Wysoka 37—I piętro,

wznowiła przyjmowanie wszelkich obstalunków i reperacji. 3437—

Biuro pośrednictwa kupna i sprzedaży Władysława Karczewskiego

w Radomiu Plac 3 maja № 5.

Przyjmuje do komisowej sprzedaży biżuterję, garderobę, meble oraz wszelkie przedmioty domowego użytku.

Ma do sprzedania i dzierżawy majątki i domy. Poszukuje do kupna różnych posiadłości miejskich i ziemskih na miejscu i na prowincji, jako też interesów handlowych i przemysłowych.

Sprzedaje. Meble salonowe i parnik do kartofli, powóz, fortepiany, wózek do mleka: Inwentarze martwe pozostałe likwidacji majątku.

Świece kościelne

woskowe i sztuczne sprężynowe, szczotki oraz perfumerję po cenach przystępnych poleca firma 3754—3

Stan. KRZYSZKIEWICZ

w Radomiu ul. Lubelska Nr. 49.

Bółgłowy i migrenę

radykalnie leczą ogólnie znane proszki „MIGRENO-NERVOSIN" z „kogutkiem". Apteki i składy apteczne. „Migreno-Nervosin" w opłatkach falsyfikaty!!

DROBNE OGŁOSZENIA.

W Radomiu jest do sprzedania kamienica piętrowa duża z oficyną, ogrodem i placem pod budowę nowej. Wiadomość ul Skaryszewska № 10 sklep p. Szmigielskiej. 3778—3.

Odstąpię elegancki lokal ze wszystkiem. wygodami i meblami. Wiadomość w biurzę ogłoszeń Lipińskiego Lubelska 31. 3780—3

Angielskiego, francuskiego, niemieckiego, buchalterji, stenografji, kursu maturalnego udziela za pomocą listów Instytut Smith Warszawa Sienkiewicza 3. 3770—3

Zgubiono legitymację na imię Jakóba Winiarskiego wydaną przez Urząd gm. Kuczki w Grudniu 19 r. 3772—1

Zgubiono legitymację na imię Małka Blankman wydaną przez Magistrat Ostrowiecki w Listopadzie 19 r. 3773—1

Zgubiono legitymację na imię Idesa Flanenbaum wydaną przez Mag. Rad. za № 3453 26/VI 19 r. 3774—1

Zgubiono kartęna broń za № 2 na dubeltówkę, akta № 116 Adam Drapała wydana 2 Stycznia 1919 r przez Starostwo w Radomiu. 3783—1

Zamienię 3 pokoje z kuchnią w Pruszkowie przy stacji na mieszkanie w Radomiu. Oferty pod „Warszawa" proszę złożyć w Administracji „Głosu". 3784—1

Z powodu wyjazdu wysprzedaje się wszystkie rzeczy domowe po bardzo niskich cenach Skaryszewska № 39 m 10. 3752—1

Okazja! Mechanik specjalista, reperuje maszyny do pisania i numeratory. Robota solidna i tanio ul. Kilińskiego № 7, mechanik. 3732—3

Ratujcie włosy! Wszystkim cierpiącym na łupież i wypadanie włosów, uczony Psycho-Frenolog Szyller Szkolnik wysyła bezinteresownie cenne wskazówki i rady. Adres: Szyller-Szkolnik, Warszawa Piękna 25 m. 2 róg Marszałkowskiej. 3698—2

Redaktor Wojciech Biega. Druk „J. K. Trzebiński" — Radom. Wydawnictwo Gazety: „Głos Radomski".